

# DREPTUL

LEGIslaTİUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTOR: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE  
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR  
B. P. RĂDULESCU

## ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an  
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

## GRIGORE G. PĂUCESCU

FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani  
Un număr vechiu 1 leu

## COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studenții plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

## SUMAR:

Despre aval, de d-l C. N. Toneanu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Smaranda D. G. Țăranu cu Tina I. Sotiriu și alții.*

*Curtea d apel in Iași, secf. I: N H. Verona cu Charles Schor.*

*Tribunulul județului Tulova: Șmil Natanson cu V. Boghiu și altul.*

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Observație de S. R.*

## DESPRE AVAL

1. *Ce este avalul.* — Avalul este o garanție dată în formă cambiară. Art. 296 c. com. zice că «plata cambiei poate fi garantată cu aval», iar art. 297 că «dătătorul de aval ia asupra-și îndatoririle persoanei pentru care se face garant». Cu alte cuvinte, dătătorul de aval este un adevărat fidejutor cambiară, încât nu se poate nega dătătorului de aval acest caracter. În adevăr, el nu face altceva decât garantează pentru un altul plata cambiei și-și ia obligațiunile persoanei pentru care a garantat, după cum foarte clar rezultă din art. 296 și 297 c. com. menționate mai sus. Imprejurarea că el rămâne, conform legii comerciale, obligat cambiariamente către primitorul sau posesorul cambiei, nu face decât să adauge elementul solidarității, însă nu ridică nimic din caracterul fidejutoriu al obligațiunii; și aceasta cu atât mai mult cu cât însăși legea, în același art. 297, sancționează că «posesorul cambiei trebuie să îndeplinească în contra dătătorului de aval toate actele cari sunt trebuincioase pentru a păstră acțiunea cambială în contra persoanei pentru care s'a dat avalul», iar în art. următor 298 prevede «subrogațiunea dătătorului de aval contra persoanei garantate de el».

Este adevărat că în știință se discută dacă și întrucât avalul face parte din natura fidejusiunii și dacă și întrucât dispozițiunile codului civil se pot aplica avalului, în tăcerea codului de comerț; astfel, autori respectabili

s'au pronunțat cu opinii cu totul opuse; unii, socotind avalul ca o fidejusiune cambiară, o speță adică din genul fidejusiunii; alții, că nu este așa, ci o instituțiune de sine stătătoare; iar alții, voind să urmeze o cale mijlocie, o declară ca o garanție *obiectivă*, spre diferență de fidejusiune, care este o garanție *subiectivă*, și adică că avalul nu se dă spre a garantă persoana ca se plătească, ci cambia să fie plătită, ca și cum s'ar face abstracție de dispoziția art. 297 c. com., după care dătătorul de aval ia asupra-și îndatorirea persoanei pentru care se face garant. Pentru noi, ni se pare că este imposibil a se zice altfel decât că avalul este o speță a fidejusiunii.

În cursul acestui studiu, vom numi pe dătătorul de aval *avalant* și pe persoana pentru care s'a dat avalul *avalat*, pentru scurtare.

2. Din caracterul avalului, care este o speță de fidejusiune, rezultă consecința naturală, că oridecâteori regulile fidejusiunii nu sunt contrarii regulilor speciale dela aval, au a se aplica acestuia.

a) Să luăm de exemplu cazul când conform dreptului comun, fidejutorul are dreptul a cere cauțiune debitorului garantat chiar mai înainte de a fi plătit el datoria (art. 1673 c. civ.). Dacă avalantul este fidejutor, deci și lui i se cuvine dreptul de a se bucura de facultatea acordată de art. 1673 (Cfr. 1025 c. civ., 616 pr. civ.) fidejutorului, adică a cere dela debitorul insolubil să fie desdaunat chiar mai înainte de a plăti. În adevăr, s'ar putea obiecta contra acestei facultăți, cu dispoziția art. 340 c. com. relativă la cambii, după care numai în condițiunile acolo arătate s'ar putea cere cauțiune. Însă dispoziția art. 340 nu privește de loc pe avalant; în al doilea loc, cazul din acel articol nu e decât o formă din acela prescris de art. 1673 c. civ. care dă fidejutorului dreptul la desdaunare. Nu rămâne dar decât chestiunea: dacă în caz de insolabilitate a debitorului, poate ca să acționeze pe acesta ca să fie desdaunat și deci să aibă

și beneficiul de a aplica un sechestrul asigurător, pe care atât codul civil cât și cel de procedură (art. 1025 c. civ., 616 pr. civ.) îl acordă creditorului înainte de scadență, ca astfel să poată evita ca debitorul să ajungă la deplină insolvabilitate. Și este și absurd a presupune că atunci când legea dă o acțiune, să nu poată da și mijlocul de a înlătura pericolul ce ar face exercițiul acțiunii zadarnic, încât să nu-și poată atinge scopul asupra patrimoniului debitorului. Și cu atât mai absurd ar fi să nu admitem acest mijloc fondat pe rațiunea naturală — adică să se asigure creditorului garanția asupra bunurilor debitorului său — și deci aplicabil la orice fel de obligațiune, căreia de altfel nu se opune nici o dispoziție a codului comercial, să fie prevăzută pentru a garantă îndeplinirea obligațiilor ordinare civile, iar pentru obligațiunile comerciale să nu fie, mai cu seamă pentru cele cambiare, cari sub alte raporturi legiuitorul s'a silit pentru înaltul scop social a le încuraja cu sancțiuni mai reguroase.

S'a zis că nu se poate aplica art. 1673 c. civ. avalantului, pentrucă avalul este o obligațiune autonomă, care leagă direct pe avalant cu posesorul cambiei, întocmai precum ar fi o obligație a sa proprie, de oarece avalul este regulat de normele speciale ale codului de comerț, cari sunt deosebite de acelea cari regulează fidejusiunea și cari nu se conciliază cu natura obligațiunei cambiare, care e avalul însuș. Apoi, ca să se poată exercita dreptul de subrogare pe care legea îl dă avalantului, se cere posesiunea titlului, și el nu-l poate exercita contra debitorului decât dacă a plătit. În fine, el, ca coobligat solidar, n'are nici dreptul de a se întoarce contra altui coobligat solidar pe cale de dezaunare, decât dacă a fost supărat de creditorul comun. Deci, în asemenea cazuri, trebuie să vedem că dacă avalantul n'a plătit, nici a fost supărat de posesorul cambiei, nu se poate înțelege nici cum el ar putea exercita acțiunea din art. 1673 c. civ. 1).

Dar toate aceste argumente ni se par nefondate. În adevăr, concepția fundamentală a avalului în raporturile dintre debitor și avalant este de sigur aceea de garanție 2); avalantul își ia obligația altuia, măcar că rămâne obligat debitorul principal, așa că această obligațiune pentru

1) Vivante, t. III, No. 1237, pe motiv că legea comercială a limitat dreptul posesorului cambiei de a cere cauțiune numai în cazul art. 340 cod. com., adică când acceptantul este insolvent.

2) Vivante, discutând și el chestiunea, zice: «regula juridică a avalului este din cele mai controversate, fiindcă autorii nu sunt de acord a o defini; unii consideră pe avalant față cu posesorul cambii; pe când alții îl consideră față cu avalatul. Adevărata doctrină însă a avalului nu se poate determina decât ținând cont distinct de aceste două spețe de raporturi. Ambele sunt de natură cambiară, însă pe când raportul dintre avalant și posesorul cambiei este de natură numai cambiară, raportul dintre avalant și avalat este regulat de complexul raporturilor personale pentru care s'a dat avalul; aceste raporturi îi determină limitele și-i ia locul când avalul a pierdut puterea cambială (Vivante, t. III, No. 1221, p. 906). Și e de mirat, adăugăm noi, această susținere a lui Vivante, când de ordinar avalul este dat ca binefacere

altul, este tocmai aceea din art. 297 c. com., după care avalantul își ia obligațiunea persoanei garantate; și fie acesta emitentul, acceptantul sau girantul, rămâne totdeauna obligat direct, pe când alături de el se pune avalantul, obligat direct și el ca și primul, și nu în mod deosebit de acela, ca și cum amândouă ar forma aceeași persoană unică, așa că cele două obligațiuni rămân identificate. Deci avalul nu este decât o fidejusiune cambiară, fiindcă de esența ei este garanția și scopul de a asigura executarea obligațiunei coprinse în cambie, este o speță din genul fidejusiunei. Cu fidejusiunea are multe puncte de contact, iar în unele diferă, spre exemplu: este de regulă o obligațiune solidară, pe când fidejusiunea nu este solidară prin sine însuș, ci numai prin convențiune specială. Dar prin aceea că avalul este o obligațiune esențialmente solidară și are de cauză fidejusiunea, urmează că trebuie să i se aplice regulile fidejusiunei solidară, care cu avalul se conciliază perfect, fiindcă avalantul nu este altceva decât un garant obligat pentru aceeași datorie și aceeași cauză pentru care s'a dat avalul, și în substanță se constituie fidejutor solidar. Deci greșit s'a zis că avalul este o obligațiune autonomă care leagă direct pe avalant de reguli speciale distincte de ale fidejusiunei, care nu se calculează cu natura obligațiunei cambiare, care este avalul însuș; fiindcă avalul nu este decât o obligațiune adăogată aceleia coprinsă în cambie și nu se poate considera ca o obligație de sine stătătoare și independentă de cambie, când avalantul are aceleași drepturi și aceleași datorii ca și persoana garantată.

În opinia contrarie, se confundă raporturile dintre avalant și creditor, către care este o obligațiune directă a avalantului, pe când între emitent și avalant nu se poate zice decât că este o obligație de garanție personală, care nu poate avea de obiect decât o obligațiune a altuia; astfel că deși în aval este un efect mai mare decât al fidejusiunei, însă nu se poate să se excludă caracterul predominant al acesteia. Apoi, când art. 296 cod. com. zice că avalul este dat pentru a garantă plata cambiei, și art. 297 adăogă că avalantul ia obligațiunile persoanei pentru care garantează, nu face altceva decât să recunoască elementele necesarii ale fidejusiunei, care prin art. 1652 (confr. 1670, 1682 c. civ.,) este o garanție personală în favoarea unui terțiu obligat. Așa că dacă fidejusiunea vrea să zică garanția personală a unui terțiu în favoarea principalului obligat, avalul este de sigur o speță de fidejusiune, tocmai fiindcă n'are alt scop decât a garantă plata cambiei, adică de a suplini la eventuala lipsă de plată din partea emitentului, acceptantului, trăgătorului sau a vreunui girant. Or, tocmai fiindcă avalul este un act de garanție contractată solidar, nimic mai natural ca și lui să se aplice regulile fidejusiunei solidară, recurgând la art. 1 cod. com., după care, atunci când ligile comerciale nu dispun, recurgem la regulile din codul civil. Deci, nu este adevărat că fiind vorba de

instituțiuni diferite, trebuie să aplicăm și dispozițiuni diferite, ci, din contra, deși în raporturile cu creditorul, avalul conține în sine efecte mai mari decât ale fidejusiunii simple, regulile acestea trebuie să se aplice chiar fiind vorba de o fidejusiune specială, sau o speță a genului, conform codului civil. Este evident dar că trebuie să aplicăm art. 1673, din moment ce nu este nici o dispozițiune în codul comercial care să reguleze dreptul avalantului de a recurge contra debitorului când posesorul nu se îngrijește de a exercita acțiunile sale, cu toată scadența efectului cambiar, neputând rămâne nedeterminat suspendată asupra capului său amenințarea unei execuțiuni cambiare. Deci avalantul poate să recurgă la dispoziția art. 1673, No. 4, fiindcă nu-l oprește nici o dispozițiune specială din codul comercial și nici art. 298 acelaș cod, precum în materie de fidejusiune ordinară nu se împotrivesc art. 1108, a cărui aplicațiune o face în mod special art. 298 cod. com.

Și iarăș nu are nici o valoare argumentul că, ca obligat solidar, avalantul nu are dreptul de a invoca art. 1673 cod. civ. decât atunci când a fost supărat de creditor, fiindcă un asemenea argument nu e decât o petițiune de principiu; de altfel, nu trebuie uitat art. 1055 cod. civ., după care, dacă afacerea privește pe unul din debitorii solidari (și avalul e tocmai astfel față cu obligația principală), ceilalți nu sunt decât fidejutori.

A restrânge drepturile avalului contra debitorului care a păstrat avalul, numai la o simplă acțiune de subrogare pentru a obține plata în cazul când el a plătit, este o eroare evidentă, care se lovește de natura obligațiunei de garanție, cum de sigur, pe cale de dezdaunare, este avalul în raporturile dintre avalant și debitorul garantat. Deci, fără dubiu trebuie să decidem că se cuvine avalantului dreptul de a lucra în conformitate, atunci când scadența cambiei a sosit deja, căci altfel ar trebui să ștergem din codul civil dispoziția art. 1673 și a nu recunoaște puținele raporturi de identitate juridică care intervine între aval și fidejusiunea solidară<sup>3)</sup>.

b) Altă consecință este că se aplică și avalului dispoziția din art. 1682 cod. civ., după care cauțiunatul se li-

3) Cas. Torino, 27 Iunie 1895, *Foro-Ital.* I, 1206; Cas. Roma, 4 Aprilie 1900, *Foro-Ital.* 1900, I, 598.

Avalul pus pe o cambie cu subscrierea abreviată, nu produce efecte cambiare, însă are valoarea de simplă fidejusiune comercială sau civilă, după cum este și obligația principală (Cas. Torino, 12 Noembrie 1894, *Foro-Ital.* 1895, I, 220; în loc de Enricheta Massarani Bernheim era scris: E. Massarani Bernheim (A. Milano și Geneva, 1897, *Foro-Ital.* 1892, I, 817 și 836).

Asupra chestiunei că avalului se aplică regulile fidejusiunei, vezi Cas. Torino, 12 Sept. 1889, *Foro-Ital.* 1890, I, 27; A. Napoli 8 August 1892, *Foro-Ital.*, 1893, I, 46; A. Milano, 1 Innie 1894, *Foro-Ital.* 1894, I, 1172.

Jurisprudența admitând principiul aplicării regulilor fidejusiunei la aval, scutește pe avalant da plată, atunci când creditorul primește un lucru sau imobil în plata datoriei principale (art. 1683 cod. civ.) (Cas. Torino, 18 Iulie 1894, *Foro-Ital.* 1895, I, 108).

berează de garanția sa atunci când nu poate să între în drepturile, privilegiile și ipotecele creditorului, din cauza acestuia. Inșă se limitează acest drept, subrogând pe avalant, când în cambie este făcută mențiune despre asemenea garanții, în caz contrar art. 1682 este inaplicabil.

În adevăr, dacă avalul nu este o adevărată fidejusiune, ci o speță particulară de garanție proprie obligațiunilor cambiare—fiind un contract cambiar prin mijlocul căruia cel care îl dă se obligă a plăti o sumă de bani posesorului cambiei contra prezentării titlului sau protestului, când este necesar—este clar însă că avalul fiind o garanție personală a unui terțiu în favoarea unui debitor, deci și pentru el trebuiesc aplicate regulile privitoare la fidejusiune, oricâteori sunt compatibile cu natura acestei instituțiuni juridice. Așa dar și pentru aval, nu poate exista vr'o îndoială că este aplicabil art. 1682 c. civ., de oarece după cum art. 1670 c. civ. dispune că fidejutorul care a plătit intră în toate drepturile ce avea creditorul contra debitorului, tot așa și art. 298 c. com. dispune că dătătorul de aval care plătește cambia scăzută este subrogat în drepturile posesorului față cu avalatul și obligații anteriori. Și tot astfel, nu se poate să ne îndoim că o obligațiune cambiară poate fi garantată cu ipotecă, pe cât timp nu este nici o lege care să oprească aceasta; dar pentru ca dreptul de ipotecă să poată fi transmis prin gir, odată cu proprietatea titlului, dat fiind că conform art. 277 c. com. el transmite numai proprietatea cambiei și drepturile inerente ei cari sunt: acela de a putea gira la alți, a cere acceptarea sau plata, a face protest, astfel că este necesar ca de acest drept real să se facă mențiune în cambie, fiindcă aceasta reprezentând o obligație formală, constituie un titlu care trebuie să conție în sine toate drepturile propriiei sale existențe, așa încât nimic din ce este afară din el nu poate modifica condiția sa juridică. Deci, dacă ipoteca a fost dată printr'un act separat, ea garantează dreptul aceluia care o obține, și dacă acesta voește să o transmită odată cu titlu, este neapărat ca s'o transmită cu un expres act de cesiune. Încât, lesne se vede că atunci când constituirea ipotecei are loc prin act separat fără ca avalantul să intervie la el, ipoteca concedată poate garanta numai pe acela căruia a fost dată, iar nu și pe dătătorul de aval; fiindcă dacă acesta a fost silit a plăti, în atare caz născându-se în favoarea sa subrogațiunea legală conform art. 1108 No. 3 c. civ., aceasta este un fel de cesiune în favoarea aceluia care a făcut plata, adică o transferare de drepturi prin singura ficțiune a legii, acolo unde nici o transferare n'a avut loc, este evident că transferarea nu se poate face decât în limitele arătate în cambie, nu poate adică să privească alte drepturi cari nu apar în titlu și cari nu sunt inerente calității sale de obligațiune formală<sup>4)</sup>.

4) A. Ancona, 4 Februarie 1899, *Dir. com.*, XVII, 1599, col. 429

c) Ce vom zice de reînnoirile concordate de posesorul cambiei debitorului? Liberează sau nu pe avalant, dacă în timpul acela debitorul devine insolubil? Sunt două opinii:

*Prima opinie.* Reînnoirea unui efect cambiar (rămase în mâinele creditorului) făcută fără ştirea avalantului liberează pe acesta de avalul prestat; cu alte cuvinte nu se aplică avalantului dispoziţiunile art. 1648 c. civ. şi nu liberează în acest caz pe fidejutor.

În adevăr, avalul este o garanţie specifică şi chiar tipică, care se obişnuieşte a se da de un terţiu pentru garantarea plăţii cambiei la scadenţă şi trebuind să fie expresă ea nu se estinde peste timpul stabilit pentru zisa scadenţă. Prin urmare, reînnoindu-se o cambie avalată, nu rămâne prin aceasta *ipso facto*, reînnoit avalul, ci este necesitate ca în mod expres să se reînnoiască şi el. Să nu se obiecteze că reînnoirea unui efect cambiar nu produce novaţiune, ci numai prorogare de plată şi deci conform art. 1684 c. civ. simpla prorogare a termenului acordat de creditor debitorului principal nu liberează pe fidejutor, fiindcă aceasta are loc în cazul unei fidejusiuni regulată de codul civil, nici odată în caz de aval, care are deosebiri caracteristice: avalul existând numai în raport cu obligaţiunile cambiare şi fiind regulat de codul comercial, care pentru juste motive speciale nu a prevăzut sus zisa dispoziţiune de lege ce este dictată pentru fidejutor, şi aceste motive speciale se văd numai decât dacă ţinem cont că poziţiunea economică a unui comerciant este supusă la variaţiuni subite, căci dacă azi îi suride norocul, mâine se poate găsi în desastru financiar şi în imposibilitate de a satisface obligaţiunile sale. Deci obligaţiunea avalantului, care de ordinar este luată în favoarea unui comerciant, nu trebuie să se estindă peste timpul stabilit pentru scadenţa cambiei, nefiind just ca avalantul să sufere consecinţele unei nenorociri financiare a unui debitor al unei cambii avalate, peste timpul stabilit într'însa <sup>5)</sup>.

*Secunda opinie.*— Simplul fapt că primitorul cambiei a acordat diferite reînnoiri emitentului, devenind insolubil în acel timp, nu liberează pe avalantul cambiei originale, în special atunci când aceasta a rămas în mâinile creditorului.

În adevăr, este greşit principiul de drept admis în opinia contrară, că atunci când creditorul în posesia unei cambii, acordă reînnoiri cambiei, fără intervenţia avalantului, dacă debitorul devine insolubil, nu se mai poate întoarce pentru plată la dătătorul de aval, care privat de titlu, nu a putut să se întoarcă la timp direct contra debitorului subrogându-se în drepturile lui, ca să poată el invoca liberaţiunea sa în sensul art. 1682 c. civ. Motivul este că art. 1682 c. civ. nu poate să meargă desuşi de art. 1864 acelaş cod, care este complimentul său; reînnoirea unei cambii în special când titlul rămâne

în mâinele creditorului nu are alt efect decât acela de a proroga termenul scadenţei. Or, în art. 1684 c. civ. se zice expres că simpla prorogare a termenului acordat de creditor debitorului principal nu liberează pe fidejutor. Deci prorogarea nu constituie acel fapt al creditorului prevăzut de art. 1682 din cauza căruia fidejutorul nu poate să intre în drepturile lui, şi cari sunt singurele sancţionate de legiuitor pentru a libera pe fidejutor prin sus citatul articol. Prorogarea constituie un fapt licit, şi dacă debitorul în acest restimp a căzut în stare de insolabilitate, aceasta nu e o consecinţă neapărată a prorogării, este un eveniment care se întâmplă în timpul ei, însă nu este efectul acestei cauze. Deci dacă nu sunt garanţii reale şi creditor şi debitor s'au mulţumit cu simpla încredere, nu se poate aplica art. 1682 în favoarea fidejutorului numai prin simplul fapt că creditorul a întârziat să ceară plata dela debitor care în acest timp a devenit insolubil, fiindcă chiar în atare caz fidejutorul care plăteşte intră în drepturile creditorului, care nu e ținut între fidejutor decât a-i conserva acţiunea şi dreptul legalmente şi juridiceşte înţeles, iar nu obligaţiunea de a-i garanta plata reală şi eficace; cu alte cuvinte, legea a voit ca subrogaţiunea fidejutorului în drepturile creditorului să fie posibilă de drept, nu a prescris ca să fie eficace şi de fapt. Fidejutorul de altfel, nu e ținut de prorogarea acordată de creditor debitorului, fiindcă art. 1684 o spune expres, că poate să ceară şi să constrângă pe debitor la plată. Fidejutorul şi avalantul nu intră în drepturile creditorului decât atunci când plăteşte, şi prin plată intră de drept în posesiunea titlului stins, pe care pot să-l valorifice contra debitorului <sup>6)</sup>.

Apoi, în dreptul civil, fidejusiunea ca să poată fi limitată la termenul scadenţei obligaţiunii, trebuie ca această să rezulte dintr'o convenţiune specială, fiindcă art. 1652 c. civ. dispune că acel ce garantează o obligaţiune se leagă către creditor de a îndeplini însăş obligaţiunea pe care debitorul său nu o îndeplineşte, ceace va să zică că tocmai după scadenţă naşte obligaţiunea fidejutorului şi se menţine cât nu plăteşte. Ca fidejutorul să nu mai fie obligat după scadenţă, trebuie să stipuleze expres această rezervă. Aceasta este adevărat şi pentru aval, fiindcă dacă este adevărat că arătarea scadenţei, adică a termenului plăţii, este o cerinţă esenţială a art. 270 No 6 c. com. şi dacă este asemenea adevărat că obligaţiunea avalantului ca şi a fidejutorului ordinar ia naştere numai la împlinirea scadenţei, dacă el n'a prevăzut în avalul său vr'o condiţie limitativă, lucru care nu-i este oprit prin lege, obligaţia sa va dura pe tot timpul necesar prescripţiunii din art. 949 No. 2 com., afară numai dacă posesorul cambiei a neglijat să îndeplinească actele necesarii pentru conservarea acţiunii cambiare

5) A. Genova, 28 Iunie 1895, *Foro-Ital.* 1896, I, 240.

6) Cas. Torino, 27 Martie 1895, *Foro-Ital.* 1895, I, 660 şi D. C. 1895, XIII, col. 586.

contra persoanei pentru care s'a dat avalul (297 c. com.). Inacțiunea creditorului, adică întârzierea în a cere plata nu e suficientă pentru a liberă pe fidejutor de obligațiunea sa în virtutea art. 1682 c. civ., ci trebuie ca posesorul să fie pus în imposibilitate de a urmări drepturile rezultând pentru el din faptul creditorului, fie el *pozitiv*, fie *negativ*, adică dacă nu i-a conservat acțiunea contra debitorului, iar nu când este o cauză străină creditorului și care nu-i este imputabilă (art. 1108 c. civ.). Faptul imputat creditorului de a fi întârziat să ceară plata, nu-l face vinovat, căci insolvabilitatea debitorului nu este faptul său, de care el nu răspunde. Și în lege găsim dispozițiuni deosebite care concurg a demonstra că nu se poate da art. 1682 c. civ. o altă interpretațiune. Așa de exemplu este dispoziția din art. 1665, 1673 și 1684. Când legiuitorul voește să fie răspunsabil pe creditor de insolvabilitatea debitorului principal, o face prin art. 1665 care prevede că ordecâteori fidejutorul va arăta bunurile în coprinderea art. 1664 și va anticipa și speșele convenite pentru discuțiune, creditorul rămâne către garant răspunzător până la valoarea bunurilor arătate în caz de nesolvabilitatea debitorului principal survenită prin amânarea urmăririi; dacă legiuitorul ar fi voit ca acest principiu să se aplice și în caz de simplă inacțiune a creditorului, de a lucra după scadență, ar fi spus-o, însă el nu numai că n'o spune, ci din contră prevede contrariul prin art. 1673 No. 4 c. civ. și adică că fidejutorul și mai înainte de a fi plătit poate să recurgă contra debitorului pentru a fi desdaunat, când datoria a devenit exigibilă prin sosirea scadenței stipulate, iar prin art. 1684 se zice că prelungirea termenului acordat de creditor debitorului principal nu liberează pe fidejutor, care cu toate acestea poate urmări pe debitor pentru plată. Din aceste dispozițiuni se vede gândul legiuitorului, din momentul ce mai înainte de a fi plătit el poate să urmărească pe debitor, și dacă n'a făcut-o culpa care ar voi să o impute creditorului este a sa ?).

(Va urmă).

C. N. TONEANU

7) A. Milano, 1 Iunie 1894, *Foro-Ital.* 1894, p. 1172.

## JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE  
SECȚIUNEA I

*Audiența dela 5 Aprilie 1910*

Președinta d-lui C. R. Manolescu, președinte

Smaranda D. G. Țăranu cu Tinca I. Sotiriu și alții

PĂMÂNT RURAL. — ACȚIUNI IMOBILIARE. — DREPTUL DE APEL. — ART. 8 ȘI 14 DIN LEGEA INTERPRETATIVĂ DELA 1879. — ART. 62 DIN LEGEA JUDECĂTORIILOR DE PACE DELA 1896.

Dispozițiile art. 8 și 14 din legea interpretativă

dela 1879, cari suprimă dreptul de apel pentru acțiunile imobiliare privitoare la pământurile date locuitorilor săteni și declarate inalienabile prin legile de împroprietărire sunt abrogate, de oarece legea judecătoriilor de pace din 1896, prin art. 62, a stabilit principiul celor două grade de jurisdicțiune și pentru aceste acțiuni.

No. 202. — Casată, în urma recursului făcut de Smaranda D. G. Țăranu, deciziunea Curței de apel din București, secțiunea II, No. 208 din 1906, dată în proces cu Tinca I. Sotiriu și alții.

S'au ascultat: d-l avocat I. T. Florescu, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l procuror general Gr. Ștefănescu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Greșita aplicare a art. 7 din legea dela 1864, combinat cu art. 8 și 14 din legea din 13 Februarie 1879 și exces de putere.

«În cazul de față, pe lângă că eră vorba de o acțiune în revendicare și numai pe cale incidentală s'a cerut să se declare neopozabile preținsele acte de vânzare ce se opuneau de intimați, dar în orice caz, judecându-se în speță o acțiune introdusă în anul 1903, greșit instanța de fond a aplicat dispozițiunile suscitatorilor texte de lege, cari au fost abrogate încă prin legea judecătoriilor de ocoale din 1896, așa că comite un ineverdat exces de putere, când declară inadmisibil apelul nostru».

Având în vedere că, prin deciziunea supusă recursului, Curtea de apel a respins ca inadmisibil apelul făcut de recurentă în contra sentinței tribunalului, pentru motivul că această sentință fiind pronunțată într'un litigiu privitor la o înstrăinare de pământ rural în contra dispozițiilor art. 7 din legea rurală dela 1864, combinat cu art. 8 și 14 din legea interpretativă dela 1879, este definitivă și executorie fără drept de apel, conform textelor de lege citate mai sus;

Considerând că este constant că acțiunea a fost intentată înaintea tribunalului în anul 1903, adică sub imperiul legii judecătoriilor de pace din 1896;

Considerând că art. 62 din această lege a stabilit principiul celor două grade de jurisdicție și pentru acțiunile imobiliare privitoare la pământurile date locuitorilor săteni și declarate inalienabile prin legile de împroprietărire; că art. 135 din aceeaș lege abrogând toate dispozițiile contrarii acelei legi, este neîndoios că art. 8 și 14 din legea interpretativă dela 1879, care suprimă dreptul de apel, sunt abrogate ca fiind contrarii dispozițiilor art. 62, citat mai sus;

Că, prin urmare, Curtea de apel a comis un exces de putere și a violat aceste texte de lege, când a respins ca inadmisibil apelul făcut de recurentă;

Că, astfel fiind, motivul de casare este fondat și cată să fie admis.

Pentru aceste motive, casează.

## CURTEA DE APEL DIN IAȘI

SECȚIUNEA I.

Audiențele dela 8 și 10 Aprilie 1910

Președinta d-lui I. T. Burada, prim-președinte

N. H. Verona cu firma Charles Schor și Rosenblatt

SOCIETĂȚI STRĂINE. — CONSTITUIREA LOR LEGALĂ. — RAPORTURILE DINTRE ASOCIAȚI. — TERȚI. — STATUT PERSONAL.

SOCIETĂȚI STRĂINE. — FUNCȚIONAREA LOR ÎN ROMÂNIA. — CONDIȚIUNI. — ART. 237 COD. COM.

CAMBIE. — OPOZIȚIE LA PLATĂ. — EXCEPȚIUNI PERSONALE. — INVOCAREA LOR PENTRU PRIMA OARĂ ÎN APEL. — RESPINGERE. — ART. 349 COD. COM.

1<sup>o</sup> Societățile străine cari n'au în România un sediu secundar sau o reprezentanță și au contractat numai în mod izolat o afacere în țară la noi, nu pot face dovada constituirei și existenței lor legale, precum și regularea raporturilor dintre asociați între dâșii sau cu cei de al treilea, decât în conformitate cu formalitățile prevăzute în legea țarei la a cărei naționalitate aparțin.

2<sup>o</sup> Societățile străine în nume colectiv și în comandită simplă, constituite în conformitate cu legile lor naționale, au existență legală în România pentru a se bucura de drepturile civile acordate de legi străinilor și pentru a putea stă în justiție, fără nici o altă formalitate decât dovada existenței lor după legile naționalității careia aparțin, iar dispozițiunile cuprinse în articolul 237 din codul comercial, prin care se cere anumite condițiuni societăților străine, nu privesc decât pe acele cari voesc a funcționa în România, având un sediu secundar sau o reprezentanță.

3<sup>o</sup> Excepțiunile personale cari nu s'au propus în materie cambială, conform art. 249 din codul comercial, la prima instanță, nu se mai pot propune pentru prima oară în apel.

Curtea,

Având în vedere apelul declarat de N. H. Verona, contra sentinței comerciale a tribunalului Dorohoi, No. 7 din 28 Ianuarie 1910, prin care este obligat să plătească solidar cu V. V. Miclescu 10.000 lei, valoarea unei cambii către firma Charles Schor et Rosenblatt din Cernăuți, reprezentată în acest proces prin unul din asociați Charles Schor ;

Având în vedere că apelantul în primul loc contestă lui Charles Schor dreptul de a reprezenta firma socială, pe motiv că nu are mandat din partea coasociatului său Rosenblatt de a sta în judecată în numele firmei, iar

copia după registrul firmelor nu este decât o mărturie nedoveditoare a mandatului ;

Considerând că societatea Charles Schor et Rosenblatt fiind o societate în nume colectiv, constituită din doi asociați de naționalitate austriacă, cu sediul social în Cernăuți, unde își are principalul său așezământ de operații comerciale de schimb, este dar o societate de naționalitate străină-austriacă ;

Considerând că așa fiind și întrucât societatea reclamantă nu are în România un sediu secundar sau o reprezentanță și a contractat numai în mod izolat, accidental, în țară la noi, constituirea ei legală și dovedirea existenței ei, a condițiilor în care e constituită și a raporturilor dintre asociați între dâșii sau cu cei de al treilea, nu se poate face decât în conformitate cu formalitățile prevăzute în legea țarei la a cărei naționalitate aparține, în speță după legea de comerț austriacă ;

Considerând că din extractul tradus și legalizat în regulă din registrul firmelor tribunalului comercial din Cernăuți, No. 43, Vol. II, pag. 316, se vede că Charles Schor și Rosenblatt au format încă dela 1 Septembrie 1903, o societate în nume colectiv cu firma Charles Schor et Rosenblatt cu reședința în Cernăuți pentru afaceri de schimb și cu dreptul de a reprezenta firma pentru fiecare din ambii asociați în mod independent ;

Considerând că conform art. 85 din codul comercial general al Austriei, astăzi în vigoare, introdus prin legea dela 17 Decembre 1862, societatea în nume colectiv există când două sau mai multe persoane fac afaceri comerciale sub o firmă comună, și când la nici unul dintre asociați participarea nu este limitată asupra părții de avere ce ar fi depus ; iar pentru ca contractul de asociațiune să fie valabil, nu este necesar să fie redactat în scris sau să se facă alte formalități ;

Considerând dar că declarațiunea asociaților la tribunalul comercial și înscrierea firmei în registrul firmelor este suficientă pentru constituirea și existența societății în nume colectiv și a condițiilor în care societatea funcționează, iar dovada despre aceasta este neîndoioasă de oarece este făcută prin un act public emanat dela o autoritate publică, tribunalul comercial din Cernăuți ;

Considerând că din extractul sus arătat se vede că dreptul de a reprezenta o societate îl au independent fiecare din ambii asociați ; că acest mandat ce-și dau unul altuia societarii, prin însuși actul doveditor al constituirei societății, nu se poate restrânge și limita numai la dreptul de administrare a societății, ci trebuie să fie înțeles în mod generic așa cum se exprimă actul că fiecare are dreptul de a reprezenta societatea în toate raporturile sale cu cei de al treilea și prin urmare atât în actele de comerț cât și în acelea de judecată în care firma se poate găsi din cauza daraverilor sale comerciale ;

Considerând dar că Charles Schor reprezintă firma

socială și că prin urmare acțiunea sa în numele firmei este bine intentată.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Al. G. Hinna, respinge incidentul.

In fond:

Având în vedere acțiunea cambială intentată de Charles Schor ca reprezentant al firmei Charles Schor et Rosenblatt din Cernăuți contra lui N. H. Verona ca garant și Vasile V. Miclescu ca emitent al unei cambii de 10000 lei cu data de 28 Aprilie 1909 și cu scadența la 26 Octombrie acelaș an, la plata căreia apelantul Verona a fost condamnat prin sentința tribunalului Dorohoi No. 7 din 1910;

Considerând că societățile comerciale în nume colectiv și în comandită simplă, în care rolul preponderent îl au persoanele ce compun societatea, căci răspunderea lor este nemărginită și solidară, odată ce s'au constituit în conformitate cu legile țării unde societatea s'a născut, au o existență legală față de cei de al treilea și prin urmare dau naștere la o ființă colectivă, la un corp moral, cu o personalitate proprie, distinctă de aceia a persoanelor cari o compun și cu un patrimoniu și interese deosebite de acelea ale membrilor săi; că dar ele constituiesc individualități juridice, persoane morale cu drepturile, obligațiunile și acțiunile lor și cu o personalitate care să le permită să realizeze scopul pentru care ele s'au fondat;

Considerând că doctrina și jurisprudența, întemeindu-se pe principiul de drept internațional după care legile relative la statutul și capacitatea persoanelor le urmărește chiar în țară străină, recunoaște, în mod unanim societăților în nume colectiv și în comandită simplă, constituite în conformitate cu dispozițiunile legii lor naționale, unde își au sediul social, dreptul de a-și întinde operațiunile lor peste fruntarie, fără a fi obligate să aibă vr'o autorizațiune sau să îndeplinească pentru aceasta vr'o formalitate; că dar li se recunoaște o existență legală în țară străină pentru a se bucura de drepturile civile acordate de legi străinilor și pentru a putea stă în justiție;

Considerând că în starea actuală a dezvoltării comerțului și a înmulțirii relațiunilor comerciale între diferitele state ce le leagă tot mai mult, o asemenea recunoaștere a personalității juridice a societăților comerciale străine fără nici o altă formalitate decât îndeplinirea cerințelor legii țării unde ele își au principalul așezământ pentru legala lor constituire, este necesară pentru siguranța raporturilor comerciale, ceiace contribuie la dezvoltarea și progresul comercial și economic al țării;

Considerând că recunoașterea personalității juridice a societăților străine în nume colectiv și în comandită simplă, legalmente constituite, nu aduce nici o atingere suveranității statului și nici poate prezenta vreun pericol fie de ordin moral sau național, cum ar fi pentru socie-

țile cu scop cultural, politic sau național, fie de ordin financiar, cum ar fi pentru societățile anonime sau în comandită pe acțiuni, a căror răspundabilitate este limitată;

Considerând că art. 237 și urm. din codul comercial supunând la îndeplinirea unor formalități, pentru a avea o existență legală în țară, pe societățile constituite și având sediul în țară străină, numai când voesc să-și stabilească un sediu secundar sau o reprezentanță în țara noastră, urmează dar că aceste societăți constituite în țară străină, dar fără un sediu sau o reprezentanță în România, pot, fără îndeplinirea nici unei formalități, să facă operațiuni izolate pe teritoriul țării noastre și prin urmare să stea și în justiție pentru acele operațiuni;

Considerând că societatea în nume colectiv Charles Schor et Rosenblatt, fiind constituită, după cum s'a arătat în considerentele privitoare la respingerea primului incident ridicat de apelant la ședința dela 8 Aprilie a. c., conform tuturor formelor prevăzute de codul comercial general al Austriei, este dar o persoană juridică capabilă de drepturi și obligațiuni și în drept de a face operațiuni izolate în țară la noi, și de a sta prin urmare și în justiție;

Considerând că după dispozițiunile alin. a de sub art. 237 c. com. reciprocitatea nu o cere legiuitorul decât pentru acordarea stabilirii unui sediu secundar sau unei reprezentanțe în țară; că o întindere a acestei dispozițiuni nu se poate face peste voința legii;

Considerând că alegațiunea apelantului Verona, bazată pe scrisoarea sa dela 28 Aprilie 1909, depusă la dosar de firma intimată, că dânsul ca beneficiar nu a primit banii din acea cambie, este neîntemeiată, căci faptul că cambia se află în posesiunea firmei este cea mai puternică prezumțiune că a fost plătită, prezumțiune ce se întărește și mai mult prin scrisoarea lui Verona, aflată la dosar, dela 29 Decembrie 1909 prin care roagă firma socială Charles Schor et Rosenblatt, după ce aceasta a intentat acțiunea de față, să mai îngăduie până la venirea sa în Cernăuți când va tranșa chestiunea acestei cambii, pentru care a dat girul său, fără să spuie un cuvânt că polița nu ar fi fost plătită;

Considerând însă că, oricum ar fi, această obiecțiune făcută de Verona pentru a se opune la plata cambiei, fiind o excepțiune personală care nu s'a propus, conform art. 349 c. com. la prima înfățișare, după cum se vede din sentința apelată, nu se poate propune astăzi în apel pentru prima oară;

Considerând dar că din toate acestea reese că apelul este nefondat.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier Al. G. Hinna, respinge apelul.

Semnați: I. T. Burada, D. Profiriu, Al. G. Hinna,  
D. Grigorovici, G. Sturza.

## TIBUNALUL JUDEȚULUI TUTOVA

Audiența dela 12 Ianuarie 1910

Președînța d-lui V. Bălășescu, președinte

Șmil Natanson cu V. Boghiu și altul

PERIMARE.—APEL.—DECLARAREA LUI PE TIMBRU INSUFICIENT.—  
DACĂ CONSTITUE UN ACT DE PROCEDURĂ.—ART. 257 PR. CIVILĂ.

Declarația de apel nefăcută pe timbrul legal, fiind inexistentă față cu legea timbrului, nu poate fi considerată ca un act de procedură valabil, care să poată fi perimat conform art. 257 pr. civilă.

Tribunalul,

Asupra cererii făcute de Șmil Natanson, din orașul Bârlad, cu petiția înregistrată la No. 29126 din 11 Decembrie 1909, de a se declară perimat apelul făcut de Vasile Boghiu și Gh. Berteș, din comuna Colonești, județul Tecuci, cu petiția înregistrată la No. 29601 din 10 Decembrie 1907, contra cărței de judecată No. 1687 din 1907, a judecătoriei ocolului Bârlad, prin care sunt obligați a plăti lui Șmil Natanson suma de 500 lei și a-i restitui 125 saci, sau a-i plăti costul lor de 156 lei 25 b., plus 20 lei cheltueli;

Având în vedere că declarațiunea de apel a cărei perimare se cere, este făcută pe timbru fix de 2 lei, la care s'a alăturat alte patru coale timbru fix de 2 lei; că acest apel s'a primit în ziua de 11 Decembrie 1907 de către d-l președinte care a pus următoarea rezoluție: «la dosar, cererea urmând a fi făcută pe timbru fix de 10 lei, iar nu pe timbru de 2 lei, neputându-se anula timbre pentru completare, conform art. 53 din legea timbrului;

Având în vedere că legiuitorul determină, prin art. 257 pr. civilă, punctul de plecare al timpului necesar pentru perimare, prevăzând că orice acțiune, opozițiune, apel, etc., se va perimă după cererea părții interesate, dacă partea va lăsa să treacă doi ani dela cel din urmă act de procedură, iar alin. II al aceluiaș articol definește că actul de procedură este orice dispoziție pe care a în-cuviințat-o judecătorul în cercetarea pricinii;

Având în vedere că, în speșă, apelul a fost pus la dosar de către d-l președinte, ca nefiind suficient timbrat; că, prin urmare, nu s'a încuviințat nici o dispozițiune în cercetarea pricinii, conform art. 257 alin. II pr. civ., dela care să înceapă a curge timpul necesar perimării;

Având în vedere că această declarație de apel, care nu a fost făcută dela început pe timbru legal de 10 lei, conform art. 23 alin I și 86 din legea timbrului, nu a mai fost completată cu timbrul legal, conform art. 52 și 86 din acea lege, pentru a se pune în curs de judecată;

Având în vedere că declarația menționată este inexistentă față cu legea timbrului, și așa fiind, nu poate fi considerată ca un act de procedură valabil, care să poată fi perimat conform art. 257 pr. civilă, așa că neavând

ce perimă, cererea de perimare făcută de intimat urmează a se respinge ca inoperantă în cauză.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător de ședință Petrescu-Dâmbovița, în majoritate, respinge cererea de perimare.

Semnați: G. Peteescu-Dâmbovița, N. Vernescu.

## Opiniune

Subsemnatul sunt de părere a se admite cererea făcută de Șmil Natanson, cu petiția înregistrată la No. 29126 din 1909, și a se declară perimat apelul făcut de Vasile Boghiu și Gh. Berteș, cu petiția înregistrată la No. 29601 din 10 Decembrie 1907, de oarece dela data primirii petițiunei de apel, care a fost pusă la dosar, fiindcă nu eră suficient timbrată, nu s'a mai făcut nici un act de procedură până la primirea cererii de perimare, dată după împlinirea termenului de perimare prevăzut de art. 257 pr. civilă, combinat cu art. 903 cod. com., și perimarea, în cazul când nu s'a mai făcut nici un act de procedură care să o întrerupă, curge dela data prezentării și înregistrării petițiunei de apel, acestea fiind singurele acte de procedură împlinite în proces.

Semnat, V. Bălășescu.

*Observație.*— Soluția dată de majoritatea tribunalului Tutova nu ne pare tocmai juridică, fiindcă un apel insuficient timbrat nu este *inexistent*, după cum afirmă tribunalul, el putând deveni valid prin plata amenzii prevăzută de legea timbrului. Numai atunci când partea dela care emană actul nu se conformează legii timbrului, se poate zice că actul se consideră ca inexistent, și se respinge ca atare. În acest sens sunt mai multe decizii ale Curței de casație. V. *Buletinul* pe 1887, p. 843; 1898, p. 195; 1900, p. 549; 1902, p. 559 și 924; 1903, p. 176; 1904, p. 1648.

S. R.

## JURISPRUDENȚA STRAINA

## JUSTIȚIA DE PACE DIN MARLY

— 10 Noembrie 1909 —

RESPONSABILITATE.—INCENDIU.—TERȚIU.—RĂNIREA ACESTUI  
TERȚIU.—NERESPONSABILITATEA PROPRIETARULUI IMOBILULUI  
INCENDIAT.

Proprietarul unei case în care s'a declarat un incendiu, nu este responsabil de rănirea pricinuită unui terțiu cu ocazia stingerei incendiului.

(Din *Pand. Périod. Bull. des sommaires*, 2, p. 13).

*Observație.*— Soluția admisă prin sentința de mai sus este neîndoelnică. În adevăr, nici o prezumpție de culpă neexistând în specie contra proprietarului imobilului incendiat, el nu poate fi declarat responsabil decât atunci când se va dovedi o culpă, o imprudență sau o neglijență, căreia incendiul ar fi datorit. Cpr. D. Alexandresco, t. V, p. 494, nota 3, și autoritățile citate acolo.

S. R.